

การวิจัยรายการดำเนินการดำเนินธุรกิจขนาดย่อมของสตรี
ในกรุงเทพมหานคร

นางสาว จันทนา ศรีภักดีวงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-956-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016740

I10341531

A CASE STUDY RESEARCH OF
SMALL BUSINESS WOMEN ENTREPRENEURS
IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Juntana Sripakdeevong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-956-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิจัยรายการดำเนินการดำเนินธุรกิจขนาดย่อมของสตรีในกรุงเทพมหานคร
โดย นางสาวจันทนา ศรีภักดิ์วิวงศ์
ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นิตา ชูโต

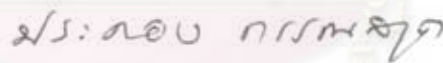
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็นเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชาภัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

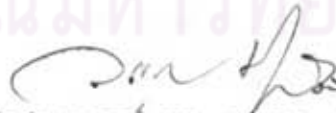
(ศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

ประธานกรรมการ

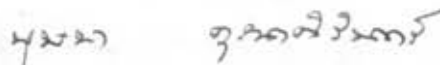
(อาจารย์ นิตา ชูโต)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุณฺณโชติ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ นุชชา คุณาศิริจันทร์)

กรรมการ

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จันทนา ศรีภักดิ์วงศ์ : การวิจัยรายกรณีการดำเนินธุรกิจขนาดย่อมของสตรีในกรุงเทพมหานคร
(A CASE STUDY RESEARCH OF SMALL BUSINESS WOMEN ENTREPRENEURS IN
BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ นิตา ชูโต , 138 หน้า.

ISBN 974-577-956-3

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้วิธีการวิจัยรายกรณีในการศึกษาให้ได้ข้อมูลเจาะลึกที่มีคุณภาพเกี่ยวกับพัฒนาการของสตรีในธุรกิจขนาดย่อม เพื่อเป็นแนวทางในการใช้วิธีการศึกษารายกรณีในสาขาวิชาอื่น ๆ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ สังเกต และศึกษาเอกสารจากตัวอย่าง 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า เมื่อเริ่มประกอบการ สตรีจะเลือกประกอบกิจการในด้านที่ตนเองมีความรู้ชำนาญ โดยเริ่มจากกิจการเล็ก ใช้เงินทุนจำนวนน้อย ผลิตสินค้าจำหน่ายเฉพาะภายในประเทศ ต่อเมื่อประกอบการนานขึ้นจึงเริ่มส่งสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ลักษณะองค์กรส่วนใหญ่เป็นกิจการเจ้าของคนเดียว ระดับการศึกษาของสตรีผู้ประกอบการ ครอบคลุมตั้งแต่ต่ำกว่าประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา สตรีส่วนใหญ่เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการด้วยตนเองยกเว้นสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สตรีที่มีการศึกษาสูงบางส่วนจะร่วมก่อตั้งกิจการกับเพื่อนร่วมงาน โดยมีลักษณะองค์กรเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล และบริษัทจำกัด สตรีส่วนใหญ่ตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการเอง ยกเว้นสตรีที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา เกือบครึ่งหนึ่งตัดสินใจโดยปรึกษาหุ้นส่วนหรือญาติมิตร ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการจัดตั้งองค์กร เหตุจูงใจที่ทำให้สตรีทุกระดับการศึกษาเลือกประกอบกิจการปัจจุบัน คือ มีความรู้เกี่ยวกับกิจการ และได้กำไรสูง ปัจจัยที่สตรีระบุว่าช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการ คือ ตนเอง เงินทุน การช่วยเหลือของครอบครัว โชค โอกาสและการอบรม มีเพียงส่วนน้อยของสตรีผู้ประกอบการ ที่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประกอบการ โดยเป็นสตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา และระบุว่า การอบรมเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการ สำหรับโครงการในอนาคตเกี่ยวกับกิจการนั้น สตรีที่มีการศึกษาต่ำส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงกิจการเดิม ส่วนสตรีที่มีการศึกษาสูงขึ้น มีโครงการขยายกิจการ

การดำเนินกิจการของสตรี ด้านการผลิต ในระยะเริ่มแรกผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า โดยเน้นในลักษณะรับจ้างทำของ ต่อมาจึงออกแบบสินค้าเอง ด้านการตลาด สตรีส่วนใหญ่จำหน่ายสินค้าแก่ตลาดภายในประเทศ แต่เมื่อต้องการขยายตลาดไปยังต่างประเทศ จะมีปัญหาด้านขั้นตอนการติดต่อยุ่งยาก ใช้เวลานานและหาลูกค้าไม่ค่อยได้ เมื่อจะขยายกิจการ มีหลักทรัพย์ไม่เพียงพอ ค่าประกันการกู้เงินจากสถาบันการเงินในระบบ จึงต้องกู้จากสถาบันการเงินนอกระบบ ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูง สตรีให้ความสำคัญกับคุณภาพของสินค้าเป็นอันดับหนึ่ง โดยใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารบุคลากร เพื่อให้ได้ผลผลิตตามต้องการ

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติกร จันทนา ศรีภักดิ์วงศ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา นิตา ชูโต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

JUNTANA SRIPAKDEEVONG: A CASE STUDY RESEARCH OF SMALL BUSINESS WOMEN ENTREPRENEURS IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR: MRS. NISA XUTO, 138 PP.

The purpose of this study is to make use of specified case study to determine the quality of the development on small business women entrepreneurs. Method of this study can also be used in other fields. Data for the content study were gathered from interviews, observations and documented studies from 9 cases.

Finding:

Business women entrepreneurs begin their businesses in fields that they are familiar with by establishing small firm business with limited budget. At the beginning, products were catered toward domestically and then to the international markets. Most of their businesses is single proprietorship with single owner. Level of education of those women ranges from no schooling to university education. Most of them had set up their own businesses, except secondary educated women. The rest with higher education women established their own businesses in form of partnership and corporation. Decisions are centralized by the owners, except those half of the high educated women who applied the concept of business organization by consulting their partners or relatives. To have opportunities to gain experiences about the businesses as well as to make high profit are key factors attributed by women entrepreneurs to carry on their businesses. Success factors are themselves, capital, family support and training. Few primary, secondary and university educated women had attend the business training programs and have indicated that it has contributed to their successes. Future planning of the lower educated group is to maintain and develop their existing businesses, while the higher educated group would plan for expansion.

In production, made to order is adopted and later production women would create their own products. In marketing, they usually rely on the domestic market. Barriers for exporting are the time-consuming exporting process and few customers. Problems on expansion are the insufficiency collateral assets for the loan from financial institutions and the high interest rate for the loan from the informal-financial system. Women entrepreneurs in Bangkok metropolis usually emphasize on the quality of products and apply good human relation to their staffs for the needed outcomes.

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อผู้พิมพ์ จันทน์ สรีปาศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา นิสิตา ขุโต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ทั้งนี้ได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากอาจารย์
นิศา ชูโต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน ที่กรุณาให้คำแนะนำในการทำ
วิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีอาจกล่าวนาม ได้หมดในที่นี้ที่ได้ให้คำแนะนำ
ตลอดจนช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้ประกอบธุรกิจขนาดย่อมทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการ
ตอบแบบสอบถาม และเป็นตัวอย่างในการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความสนับสนุนในการศึกษาของผู้วิจัย
ตลอดมาด้วยความห่วงใย เป็นขวัญและกำลังใจอันสำคัญอย่างยิ่ง ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
ให้สำเร็จด้วยดี

จันทนา ศรีภักดีวงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	9
ตอนที่ 1 การวิจัยรายการนี้.....	9
ตอนที่ 2 ธุรกิจการผลิตขนาดย่อม.....	23
ตอนที่ 3 การจัดการธุรกิจ.....	29
ตอนที่ 4 บทบาทสตรีด้านเศรษฐกิจ.....	35
ตอนที่ 5 ผลงานวิจัยเกี่ยวกับสตรีผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจและ ผลงานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจขนาดย่อม.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกิจการและผู้ประกอบการ.....	53
ตอนที่ 2 ข้อมูลจากการวิจัยรายการนี้.....	69

	หน้า
5 สรุปรูป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
สรุปรูปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
อภิปรายผลการวิจัย.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก.....	91
ภาคผนวก ข.....	99
ภาคผนวก ค.....	100
ประวัติผู้เขียน.....	138

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	แสดงผลิตภัณฑ์ภายในประเทศตามราคาประจำปีของสาขาการผลิตที่สำคัญ ในปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-5.....	2
2	จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทางธุรกิจจำแนกตามประเภทกิจการ.....	43
3	จำนวนสตรีผู้บริหารธุรกิจการผลิตขนาดย่อม จำแนกตามประเภทกิจการ และระยะเวลาในการบริหารธุรกิจ.....	45
4	จำนวนผู้ประกอบการจำแนกตามเพศและประเภทกิจการ.....	53
5	สภาพโดยทั่วไปของกิจการธุรกิจการผลิตขนาดย่อม จำแนกตามเพศผู้ประกอบการ.....	56
6	ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตขนาดย่อม จำแนกตามเพศผู้ประกอบการ.....	59
7	ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจการผลิตขนาดย่อม จำแนกตามเพศผู้ประกอบการ.....	63
8	สภาพโดยทั่วไปของกิจการการผลิตขนาดย่อมที่สตรีเป็นผู้ประกอบการ จำแนกตามจำนวนปีที่บริหารกิจการ.....	64
9	ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสตรีผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตขนาดย่อม องค์กร และการดำเนินงาน จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ.....	66

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย